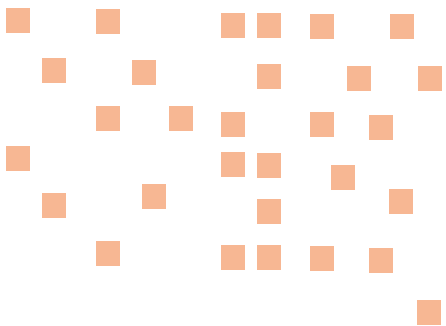

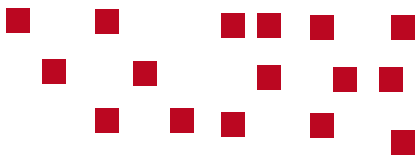
JORDANIA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej

DPU-WIKP-424/289/2024
11.06.2024

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Jordanii

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: 11,174 mln ^[1]

Skład etniczny: 98% Arabowie, pozostałe 2% to Czerkiesi, Ormianie, Turcy, Kurdowie ^[2]

Skład religijny: muzułmanie 97,1% (głównie sunnici), chrześcijanie 2,1% (większość grecko prawosławna, również grekokatolicy i katolicy, członkowie kościołów prawosławnych obrządku syryjskiego, koptyjskiego i ormiańskiego, protestanci) ^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Jordania jest dziedziczną monarchią konstytucyjną, w której król zachowuje szerokie uprawnienia.^{[4][5]} Kraj, pozostający po konferencji w San Remo w 1920 r. pod brytyjskim mandatem, uzyskał niepodległość w 1946 r. Jordania angażowała się aktywnie w arabsko-izraelskie wojny w latach 1948-49 (gdy przejęła kontrolę nad Zachodnim Brzegiem) oraz w 1967 r. Bardzo liczna obecność Palestyńczyków (nawet 60% mieszkańców) w królestwie i prowadzone przez palestyńskich bojowników działania wymierzone w Izrael zaogniły zarówno relacje międzynarodowe Jordanii, jak i jej sytuację wewnętrzną. W latach 1970-71 wojska Jordanii krwawo rozprawiły się z palestyńskimi bojownikami, zmuszając ich do opuszczenia królestwa. W 1974 r., wraz z innymi krajami arabskimi, na konferencji w Rabacie, Jordania uznała OWP za jedynego reprezentanta Palestyńczyków, a w 1987 r., po wybuchu pierwszej intifady na terenach okupowanych przez Izrael, król Husajn (ojciec i poprzednik obecnie panującego monarchy, Abdallaha II) formalnie zrzekł się zwierzchnictwa nad Zachodnim Brzegiem. W 1994 r. Jordania podpisała układ pokojowy z Izraelem (jako drugie państwo arabskie, po Egipcie). Kraj jest uważany za sojusznika Stanów Zjednoczonych w regionie, a w ostatnich latach usiłuje zachować kruchą równowagę w ogarniętym destabilizacją regionie.^{[6][7]}

¹ CIA, The World Factbook, Jordan, 22.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/> |

² Encyklopedia PWN, Jordania, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Jordania;4169063.html>

³ CIA, The World Factbook, Jordan, 22.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/>

⁴ CIA, The World Factbook, Jordan, 22.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/>

⁵ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator ekonomiczny MSZ, Jordania, 02.2022, <https://www.gov.pl/web/jordania/informator-ekonomiczny>

⁶ Encyklopedia PWN, Jordania, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Jordania;4169063.html>

⁷ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator ekonomiczny MSZ, Jordania, 02.2022, <https://www.gov.pl/web/jordania/informator-ekonomiczny>

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kraj podzielony jest na 12 prowincji (*muhafaz*): Adżlun, al-Akaba, al-Balka', al-Karak, al-Mafraq, al-'Asima (Amman), at-Tafila, az-Zarka', Irbid, Dżarasz, Ma'an, Madaba (por. mapa poniżej).^[8]

Prowincje dzielą się na okręgi (*liwa*), a te z kolei dzielą się na podokręgi (*kada*).^[9]

Mapa. Podział administracyjny Jordanii^[10]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Głową państwa jest w Jordanii król, który zachowuje w swoich rękach większość władzy politycznej. Funkcja jest dziedziczna. Od 1999 r. na tronie zasiada Abdallah II Ibn Husajn. Król mianuje premiera, członków Senatu i ma prawo

⁸ CIA, The World Factbook, Jordan, 22.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/>

⁹ Royal Jordanian Geographic Centre, The Hashemite Kingdom of Jordan, 2007, https://unstats.un.org/unsd/geoinfo/ungegn/docs/9th-uncsgn-docs/econf/9th_UNCSGN_e-conf-98-8-english.pdf

¹⁰ Wikimedia, Jordan, administrative divisions, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jordan_administrative_divisions_-_colored.svg

rozwiązać parlament. Zatwierdza ustawy i czuwa nad ich egzekwowaniem. Mianuje i dymisjonuje sędziów w drodze dekretów. Ma prawo zmiany konstytucji. Może wypowiedzieć wojnę i jest najwyższym dowódcą sił zbrojnych. Jego weto może być przegłosowane dwoma trzecimi głosów w obu izbach Zgromadzenia Narodowego.^{[11][12]}

Rząd i premier. Najszerze uprawnienia wykonawcze – po królu – posiada premier. Jest on mianowany przez króla i stoi na czele gabinetu, który powołuje, konsultując się z monarchą. W ciągu ostatniej dekady dochodziło wielokrotnie do zmiany na stanowisku premiera.^[13] Sprawujący urząd od czerwca 2018 r. Omar al-Razzaz został zastąpiony w październiku 2020 r. przez dyplomatę z bliskich kręgów monarchy **Biszara al-Chasawnę** (Bisher al-Khasawneh), który nadal sprawuje to stanowisko.^{[14][15]}

Parlament i wybory parlamentarne. Władzę ustawodawczą w Jordanii sprawuje dwuizbowe Zgromadzenie Narodowe (*Madżlis al-'Umma*). Senat (*Madżlis al-Ajan*) ma 65 miejsc, a jego członkowie mianowani są przez króla na 2-letnią kadencję (z możliwością jednokrotnego przedłużenia) spośród określonych kategorii osób publicznych oraz polityków. Członkowie Izby Reprezentantów (*Madżlis al-Nuwwab*), złożonej ze 130 miejsc, są wybierani w wyborach powszechnych na 4-letnią kadencję. Kadencja izby może być przedłużona dekretem królewskim na okres maksymalnie 2 lat.^[16] W Izbie Reprezentantów 15 miejsc jest zarezerwowanych dla kobiet, 9 – dla chrześcijan, a 3 dla Jordańczyków czerkieskiego pochodzenia.^[17]

Izba Reprezentantów ma prawo przyjąć, odrzucić lub poprawić akty prawne proponowane przez rząd. Ma natomiast ograniczone możliwości inicjowania procesu legislacyjnego i nie może uchylać praw bez zgody Senatu.^[18]

Największą część izby niższej stanowią niezrzeszeni posłowie wybierani w okręgach większością głosów. Osoby te w znacznej większości prezentują postawę lojalistyczną wobec monarchii. Partie są zmarginalizowane i nie odgrywają znaczącej roli w życiu politycznym.^[19] W 2022 r. przyjęte zostało zreformowane prawo wyborcze, które ma wzmocnić rolę partii politycznych.^[20]

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w listopadzie 2020 r. Kolejne są zaplanowane na listopad 2024 r.^[21]

¹¹ European Forum for Democracy and Solidarity, Jordan, 18.05.2022, <https://www.europeanforum.net/uploads/countries/pdf/jordan.pdf>

¹² Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator ekonomiczny MSZ, Jordania, 02.2022, <https://www.gov.pl/web/jordania/informator-ekonomiczny>

¹³ European Forum for Democracy and Solidarity, Jordan, 18.05.2022, <https://www.europeanforum.net/uploads/countries/pdf/jordan.pdf>

¹⁴ Reuters, Jordan's King Abdullah appoints palace aide Bisher al Khasawneh PM, 07.10.2020, <https://www.reuters.com/article/us-jordan-government-primeminister-idUSKBN26S3A9>

¹⁵ CIA, The World Factbook, Jordan, 22.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/>

¹⁶ Strona internetowa jordańskiego parlamentu, General Information about the National Assembly, <http://www.parliament.jo/en/node/145>

¹⁷ Freedom House, Freedom in the World 2024 - Jordan, 2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2108046.html>

¹⁸ European Forum for Democracy and Solidarity, Jordan, 18.05.2022, <https://www.europeanforum.net/uploads/countries/pdf/jordan.pdf>

¹⁹ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator ekonomiczny MSZ, Jordania, 02.2022, <https://www.gov.pl/web/jordania/informator-ekonomiczny>

²⁰ CIA, The World Factbook, Jordan, 22.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/>

²¹ CIA, The World Factbook, Jordan, 22.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/>

SYSTEM PRAWNY

Prawo jordańskie jest mieszanką wielu systemów prawnych. Konstytucja Jordanii statuuje sądownictwo, jako niezależną władzę mianowaną przez króla i stanowi źródło prawa dla dziedzin takich jak prawo cywilne, karne i administracyjne. W szczególnych przypadkach możliwe jest uzyskanie orzeczenia sądu islamskiego lub religijnego (innego niż islam wyznania). Prawo jordańskie wywodzi się z modelu otomańskiego (opartego na XIX w. modelu prawa francuskiego), uzupełnionego w okresie sprawowania nadzoru nad terytorium Jordanii przez Wielką Brytanię, o prawa wywodzące się z anglosaskiego systemu prawnego. W ramach systemu funkcjonują trzy podstawowe typy sądów: sądy cywilne, sądy wojskowe oraz sądy religijne.^[22]

KARA ŚMIERCI

W Jordanii obowiązuje kara śmierci. Bywa ona orzekana m.in. za morderstwo z premedytacją, morderstwo ze szczególnym okrucieństwem, morderstwo przodka, przestępstwa związane z terroryzmem, których wynikiem była śmierć, akty terrorystyczne przy użyciu materiałów wybuchowych, radioaktywnych, broni chemicznej, biologicznej, gwałt na nieletniej poniżej 15. r.ż., zdradę stanu, szpiegostwo, zbrodnie wojenne, ludobójstwo czy zbrodnie przeciwko ludzkości.^[23] W 2022 r. jordańskie sądy wydały co najmniej 3 wyroki śmierci (rok wcześniej było ich 4, a w 2022 r. – 11).^[24] Ostatnia egzekucja wykonana została w 2017 r.^[25] Objęła 15 osób oskarżonych o przestępstwa terrorystyczne (różnego typu i z różnego okresu, najwcześniejsze z nich popełnione jeszcze w 2003 r.).^[26]

Na wykonanie kary śmierci oczekują w Jordanii co najmniej 222 osoby.^[27]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Na terenie Jordanii nie toczą się działania zbrojne, kraj nie jest objęty konfliktem międzynarodowym ani wewnętrznym. Jordańskie siły zbrojne wchodzą w skład koalicji pod egidą Arabii Saudyjskiej walczącej przeciwko siłom rebelianckich Huthich w Jemenie,^[28] jednak nie zdecydowała się na wysłanie tam wojsk lądowych.^[29]

²² Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator ekonomiczny MSZ, Jordania, 02.2022, <https://www.gov.pl/web/jordania/informator-ekonomiczny>

²³ Cornell Law School, Death Penalty Worldwide, Jordan, <https://deathpenaltyworldwide.org/database/#/results/country?id=37>

²⁴ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023, 29.05.2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/7952/2024/en/>

²⁵ Cornell Law School, Death Penalty Worldwide, Jordan, <https://deathpenaltyworldwide.org/database/#/results/country?id=37>

²⁶ The Guardian, Jordan: 15 executions 'shocking' says human rights group, 04.03.2017, <https://www.theguardian.com/world/2017/mar/05/jordan-15-executions-shocking-says-human-rights-group>

²⁷ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023, 29.05.2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/7952/2024/en/>

²⁸ Aljazeera, Key facts about the war in Yemen, 25.03.2018, <https://www.aljazeera.com/news/2016/06/key-facts-war-yemen-160607112342462.html>

²⁹ Anadolu Agency, King Abdullah: Jordan not joining Yemen ground offensive, 13.05.2015, <https://www.aa.com.tr/en/world/king-abdullah-jordan-not-joining-yemen-ground-offensive/47691#>

Niestabilna sytuacja w sąsiedniej Syrii stanowi potencjalne źródło destabilizacji na terenach przygranicznych. Jordañskie siły bezpieczeństwa w strefie przygranicznej ścierają się niekiedy z uzbrojonymi osobami, które przedarły się przez granicę. Aby zabezpieczyć granicę znaczne tereny przygraniczne zostały uznane za zamkniętą strefę militarną.^[30] Incydentalnie jordańska armia ostrzelała przemytników narkotyków z Syrii, którzy przedostali się przez granicę, przy czym zdarzają się ofiary śmiertelne. ACLED podaje, że w 2023 r. w takich incydentach śmierć poniosło na syryjsko-jordañskim pograniczu 4 przemytników i jordański żołnierz.^[31]

Trwający od 7 października konflikt między Izraelem a Hamasem spowodował wzrost napięć geopolitycznych w regionie, a także eskalację nastrojów w Jordanii. Królestwo obawia się, że niepokoje wewnętrzne powstałe w reakcji na konflikt przerodzą się w realne zagrożenie dla status quo w państwie, zwłaszcza że Jordania gości na swoim terytorium ponad 2,3 mln Palestyńczyków, a w przeszłości dochodziło już w związku z tym do niepokoїв i przemocy (jak na przykład konfrontacja między palestyńskimi fedainami z OWP a armią jordańską w latach 1970-1971^[32]). Dotychczas nie doszło w związku z tą sytuacją do wybuchów przemocy.^[33] Jednak w odpowiedzi na wydarzenia w sąsiednim Izraelu dochodzi do wielu demonstracji, ostatnio szczególnie w rejonie, gdzie usytuowane są ambasady Izraela oraz USA.^[34] Również eskalacja irańsko-izraelska stwarza zagrożenie dla stabilności Jordanii. Pod koniec stycznia drony wysłane przez Irański Ruch Oporu w Iraku uderzyły w amerykańską bazę znajdującą się na terenie Jordanii, na pograniczu z Syrią. W ataku śmierć poniosło 3 żołnierzy amerykańskich, a kilkudziesięciu odniosło rany.^[35] Z kolei 13 kwietnia 2024 r. Iran zaatakował Izrael, wystrzelując ponad 120 pocisków balistycznych, 170 dronów i ponad 30 pocisków manewrujących. Większość pocisków została przechwycona poza granicami Izraela. Jordania zestrzeliła dziesiątki dronów, gdy przelatywały przez jej przestrzeń powietrzną (atak Iranu na Izrael był odwetem za ostrzelanie irańskiego konsulatu w Damaszku 1 kwietnia 2024 r., gdy zginęło 7 oficerów Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej, w tym 2 wysokich rangą dowódców).^{[36][37]} W incydentach z udziałem dronów na terenie Jordanii nie było ofiar.^[38]

Według danych ACLED, w 2022 r. doszło w Jordanii do ok. 275 różnego rodzaju incydentów naruszenia bezpieczeństwa, w których śmierć poniosło 7 osób (funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa, członków niezidentyfikowanych organizacji i milicji plemiennych oraz cywili), w 2023 r. – do 385 zdarzeń, w których życie straciło 8 osób (4 przemytników, żołnierz, dwóch uczestników zamieszek i jeden członek

³⁰ Garda24, Jordan Country Report, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/jordan>

³¹ ACLED, Jordan, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³² Encyklopedia PWN, Jordania, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Jordania;4169063.html>

³³ Garda24, Jordan Country Report, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/jordan>

³⁴ British Foreign & Commonwealth Office, Jordan travel advice, 26.04.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/jordan>

³⁵ Aljazeera, What is Tower 22, the Jordan-based US outpost targeted in a drone strike?, 29.01.2024, <https://www.aljazeera.com/news/2024/1/29/what-is-tower-22-the-jordan-based-us-outpost-targeted-in-a-drone-strike>

³⁶ Fake Hunter, Czy jordańska księżniczka zestrzeliła w sobotę irańskie drony atakujące Izrael? 16.04.2024, <https://fakehunter.pap.pl/raport/f1cdca5d-1f4f-439a-847b-3dc2031040d9>

³⁷ Reuters, Jordan airforce shoots down Iranian drones flying over to Israel, 14.04.2024, <https://www.reuters.com/world/middle-east/jordans-air-defence-ready-shoot-down-any-iranian-aircraft-that-violate-its-2024-04-13/>

³⁸ Reuters, Jordan airforce shoots down Iranian drones flying over to Israel, 14.04.2024, <https://www.reuters.com/world/middle-east/jordans-air-defence-ready-shoot-down-any-iranian-aircraft-that-violate-its-2024-04-13/>

milicji plemiennej), a w pierwszym kwartale 2024 r. – 122, w wyniku których zginęły 3 osoby (żołnierze amerykańscy).^[39]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

W Jordanii nie obowiązuje obecnie ustawodawstwo nadzwyczajne.^[40] W połowie kwietnia 2024 r. pojawiły się w prasie doniesienia o wprowadzeniu stanu wyjątkowego (w związku z irańskim atakiem dronowym w kierunku Izraela),^[41] jednak władze jordańskie zdementowały te informacje.^[42]

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

Według danych ACLED, w okresie od 2022 r. do 31.03.2024 r. w Jordanii w różnego rodzaju incydentach naruszenia bezpieczeństwa nie poniósł śmierci ani jeden cywil.^[43]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

Na terytorium Jordanii nie odnotowano działań zbrojnych. Sporadycznie zdarzają się konflikty międzyplemienne lub między rodzinami, z niewielką ilością ofiar. ACLED podaje, że w 2023 r. w konflikcie między dwoma plemionami w Szafa Badran na obrzeżach Ammanu w lipcu 2023 r. śmierć poniosła jedna osoba, a 4 kolejne odniosły rany.^[44]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

ACLED nie podaje informacji o ofiarach cywilnych takich działań.

DZIAŁANIA ODWETOWE

ACLED nie podaje informacji o ofiarach cywilnych takich działań.

³⁹ ACLED, Jordan, 01.01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁰ British Foreign & Commonwealth Office, Jordan travel advice, 26.04.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/jordan>

⁴¹ The Times of Israel, Jordan declares state of emergency over Iranian attack on Israel, 14.04.2024, https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/jordan-declares-state-of-emergency-over-iranian-attack-on-israel/

⁴² The Jordan Times, Gov't confirms no state of emergency declared, daily life continues uninterrupted, 14.04.2024, <https://jordantimes.com/news/local/govt-confirms-no-state-emergency-declared-daily-life-continues-uninterrupted>

⁴³ ACLED, Jordan, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁴ ACLED, Jordan, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Na terenie Jordanii nie odnotowano problemów humanitarnych, wywołanych jakimkolwiek konfliktem zbrojnym.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W Jordanii istnieje zagrożenie terroryzmem, szczególnie ze względu na bliskość terenów, gdzie operują komórki Państwa Islamskiego i inne ekstremistyczne ugrupowania (w Iraku i Syrii). Jednakże jordańskie siły bezpieczeństwa stosunkowo skutecznie zapobiegają ewentualnym terrorystycznym incydentom.^{[45][46]} Na pograniczu z Irakiem i Syrią zostały rozmieszczone dodatkowe siły, które mają stanowić zaporę dla ewentualnej infiltracji ekstremistycznych bojowników.^[47]

W ciągu ostatnich kilku lat nie odnotowano w Jordanii zamachów ani aktów terrorystycznych.^[48]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Nie ma doniesień o tego typu incydentach.^[49]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Jordanii, szczególnie od października 2023 r., demonstracje są częstym zjawiskiem. Są one związane przede wszystkim z wydarzeniami w sąsiedniej Palestynie/Izraelu, a demonstrujący domagają zaprzestania działań w Strefie Gazy przez Izrael oraz – zwłaszcza podczas ostatnich demonstracji – wypowiedzenia przez Jordanię porozumienia pokojowego z Izraelem. W większości przypadków protesty mają pokojowy charakter. Jordańskie siły bezpieczeństwa aresztowały od października 2023 do początku kwietnia 2024 r. około 1500 osób (z czego 500 od marca 2024 r. podczas protestów przed izraelską ambasadą w Ammanie).^{[50][51]}

Zdarzało się, że demonstracje przyjmowały gwałtowniejszy obrót. ACLED w odniesieniu do 2023 r. nie informuje o żadnych ofiarach śmiertelnych takich

⁴⁵ Garda24, Jordan Country Report, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/jordan>

⁴⁶ US Department of State, Country Report on Terrorism 2022, Jordan, 30.11.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2101567.html>

⁴⁷ Australian Department of Foreign Affairs and Trade, Smarttraveller: Jordan, 01.11.2023, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/middle-east/jordan>

⁴⁸ British Foreign & Commonwealth Office, Jordan travel advice, 28.11.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/jordan>

⁴⁹ ACLED, Jordan, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁵⁰ Amnesty International, Jordan: Stop cracking down on pro-Gaza protests and release those charged for exercising their freedoms of assembly and expression, 11.04.2024, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/04/jordan-stop-cracking-down-on-pro-gaza-protests-and-release-those-charged-for-exercising-their-freedoms-of-assembly-and-expression/>

⁵¹ The Times of Israel, Shaken by daily mass protests on Gaza, Jordan accuses 'infiltrators' of stoking unrest, 04.04.2024, <https://www.timesofisrael.com/shaken-by-daily-mass-protests-on-gaza-jordan-accuses-infiltrators-of-stoking-unrest/>

wydarzeń. Natomiast w 2022 r. podczas demonstracji i zamieszek jakie się w związku z nimi wywiązały, śmierć poniosła jedna osoba.^[52]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Jordania nie jest w szczególności dotknięta problemem przestępczości zorganizowanej.^{[53][54]}

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Jordańskie prawo gwarantuje swobodę przemieszczania się wewnątrz kraju, wyjazdu za granicę oraz repatriacji. Swobody te w przypadku Jordańczyków są na ogół respektowane. Władze Jordanii wprowadziły jednak ograniczenia wjazdu oraz swobody przemieszczania się w granicach państwa wobec uchodźców (przede wszystkim syryjskich).^[55]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Prawo Jordanii nie ogranicza obywatelom możliwości przemieszczania się i przesiedlania wewnątrz kraju (inaczej jest jednak w przypadku przebywających w kraju uchodźców, przede wszystkim z Syrii i Iraku, oraz pracujących w Jordanii migrantów zarobkowych).^[56] Kraj jest silnie zurbanizowany: w miastach mieszka 92% ludności Jordanii, a roczny wskaźnik urbanizacji wynosi prawie 1%.^[57]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Doniesienia i raporty nie informują o takim zjawisku w odniesieniu do Jordanii.

⁵² ACLED, Jordan, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁵³ Australian Department of Foreign Affairs and Trade, Smarttraveller: Jordan, 14.04.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/middle-east/jordan>

⁵⁴ British Foreign & Commonwealth Office, Jordan travel advice, 26.04.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/jordan>

⁵⁵ US Department of State, 2023 Country Report on Human Rights Practices: Jordan, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107743.html>

⁵⁶ US Department of State, 2023 Country Report on Human Rights Practices: Jordan, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107743.html>

⁵⁷ CIA, The World Factbook, Jordan, 17.11.2023, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/>

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Jordania jest krajem emigracji. Szacuje się, że poza granicami kraju, przede wszystkim w krajach Zatoki Perskiej, mieszka około 10% Jordańczyków. Są to jednak migranci zarobkowi nie zaś uchodźcy.^{[58][59]}

PODSUMOWANIE

Jordania jest monarchią konstytucyjną, w której król zachowuje szerokie uprawnienia.

Na terenie Jordanii nie toczy się żaden konflikt zbrojny. Nie istnieje powszechne zagrożenie życia dla ludności cywilnej.

Jordania nie jest dotknięta problemem masowych przesiedleń ludności.

W Jordanii obowiązuje kara śmierci, jest ona orzekana i wykonywana. Jednakże ostatnia egzekucja w tym kraju miała miejsce w 2017 r.

⁵⁸ European University Institute, Migration profile: Jordan, 2016, <https://cadmus.eui.eu/handle/1814/44065>

⁵⁹ Integral Human Development, Country Profiles. Jordan, <https://migrants-refugees.va/country-profile/jordan/>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. ACLED, Jordan, 01.01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard///dashboard>
2. Aljazeera, Key facts about the war in Yemen, 25.03.2018, <https://www.aljazeera.com/news/2016/06/key-facts-war-yemen-160607112342462.html>
3. Aljazeera, What is Tower 22, the Jordan-based US outpost targeted in a drone strike?, 29.01.2024, <https://www.aljazeera.com/news/2024/1/29/what-is-tower-22-the-jordan-based-us-outpost-targeted-in-a-drone-strike>
4. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2023, 29.05.2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/7952/2024/en/>
5. Amnesty International, Jordan: Stop cracking down on pro-Gaza protests and release those charged for exercising their freedoms of assembly and expression, 11.04.2024, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/04/jordan-stop-cracking-down-on-pro-gaza-protests-and-release-those-charged-for-exercising-their-freedoms-of-assembly-and-expression/>
6. Anadolu Agency, King Abdullah: Jordan not joining Yemen ground offensive, 13.05.2015, <https://www.aa.com.tr/en/world/king-abdullah-jordan-not-joining-yemen-ground-offensive/47691/>
7. Australian Department of Foreign Affairs and Trade, Smarttraveller: Jordan, 14.04.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/middle-east/jordan>
8. British Foreign & Commonwealth Office, Jordan travel advice, 26.04.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/jordan>
9. British Foreign & Commonwealth Office, Jordan travel advice, 28.11.2023, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/jordan>
10. CIA, The World Factbook, Jordan, 22.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/jordan/>
11. Cornell Law School, Death Penalty Worldwide, Jordan, <https://deathpenaltyworldwide.org/database///results/country?id=37>
12. Encyklopedia PWN, Jordania, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Jordania:4169063.html>
13. European Forum for Democracy and Solidarity, Jordan, 18.05.2022, <https://www.europeanforum.net/uploads/countries/pdf/jordan.pdf>
14. European University Institute, Migration profile: Jordan, 2016, <https://cadmus.eui.eu/handle/1814/44065>
15. Fake Hunter, Czy jordańska księżniczka zestrzeliła w sobotę irańskie drony atakujące Izrael? 16.04.2024, <https://fakehunter.pap.pl/raport/f1cdca5d-1f4f-439a-847b-3dc2031040d9>
16. Freedom House, Freedom in the World 2024 - Jordan, 2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2108046.html>

17. Garda24, Jordan Country Report, <https://crisis24.garda.com/insights-intelligence/intelligence/country-reports/jordan>
18. Jordan, <https://migrants-refugees.va/country-profile/jordan/>
19. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Informator ekonomiczny MSZ, Jordania, 02.2022, <https://www.gov.pl/web/jordania/informator-ekonomiczny>
20. Reuters, Jordan airforce shoots down Iranian drones flying over to Israel, 14.04.2024, <https://www.reuters.com/world/middle-east/jordans-air-defence-ready-shoot-down-any-iranian-aircraft-that-violate-its-2024-04-13/>
21. Reuters, Jordan's King Abdullah appoints palace aide Bisher al Khasawneh PM, 07.10.2020, <https://www.reuters.com/article/us-jordan-government-primeminister-idUSKBN26S3A9>
22. Royal Jordanian Geographic Centre, The Hashemite Kingdom of Jordan, 2007, https://unstats.un.org/unsd/geoinfo/ungegn/docs/9th-uncsgn-docs/econf/9th_UNCSGN_e-conf-98-8-english.pdf
23. Strona internetowa jordańskiego parlamentu, General Information about the National Assembly, <http://www.parliament.jo/en/node/145>
24. The Guardian, Jordan: 15 executions 'shocking' says human rights group, 04.03.2017, <https://www.theguardian.com/world/2017/mar/05/jordan-15-executions-shocking-says-human-rights-group>
25. The Jordan Times, Gov't confirms no state of emergency declared, daily life continues uninterrupted, 14.04.2024, <https://jordantimes.com/news/local/govt-confirms-no-state-emergency-declared-daily-life-continues-uninterrupted>
26. The Times of Israel, Jordan declares state of emergency over Iranian attack on Israel, 14.04.2024, https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/jordan-declares-state-of-emergency-over-iranian-attack-on-israel/
27. The Times of Israel, Shaken by daily mass protests on Gaza, Jordan accuses 'infiltrators' of stoking unrest, 04.04.2024, <https://www.timesofisrael.com/shaken-by-daily-mass-protests-on-gaza-jordan-accuses-infiltrators-of-stoking-unrest/>
28. US Department of State, 2023 Country Report on Human Rights Practices: Jordan, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107743.html>
29. US Department of State, Country Report on Terrorism 2022, Jordan, 30.11.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2101567.html>
30. Wikimedia, Jordan, administrative divisions, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jordan_administrative_divisions_-_de_-_colored.svg